

ÚRAD KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice

Podľa rozdeľovníka

Košice 29.01.2018

VEC

Financovanie denných stacionárov z rozpočtu Košického samosprávneho kraja – stanovisko

S účinnosťou od 1.1.2018 vstúpila do platnosti novela zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov (ďalej iba „zákon“), ktorou dochádza k viacerým zmenám vo financovaní sociálnych služieb. Jednou zo zmien je viazanie výšky príspevku poskytnutého z rozpočtovej kapitoly MPSVaR SR na štruktúru prijímateľov, v závislosti od určeného stupňa odkázanosti v súlade s prílohou č. 6 zákona, čo znamená, že vyšší stupeň odkázanosti predstavuje vyšší príspevok. Najvýraznejšia je táto zmena práve pri službe denný stacionár: do 31.12.2017 bola výška príspevku z MPSVaR SR na klienta 184,00 €/mesiac, od 1.1.2018 sa výška príspevku pohybuje v rozmedzí od 97,88 €/klient/mesiac pri III. stupni odkázanosti do 228,38 €/klient/mesiac pri VI. stupni odkázanosti (oproti r. 2017 ide o zníženie výšky príspevku iba v stupni odkázanosti III a IV, naopak v stupni odkázanosti V – VI sa príspevok zvyšuje).

Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že prispôbenie výšky príspevku stupňu odkázanosti vo vzťahu k poskytovaniu sociálnej služby konkrétnemu občanovi je správne z dôvodu, že odráža rozsah pomoci, ktorú si občan – prijímateľ služby, z dôvodu svojho zdravotného stavu vyžaduje, vrátane personálneho zabezpečenia potrebnej pomoci. Výška poskytnutého finančného príspevku z MPSVaR SR je zároveň viazaná predovšetkým na úhradu mzdových nákladov zamestnancov, ktorí zabezpečujú prevádzku zariadení.

Poskytnutie finančného príspevku na poskytovanie sociálnych služieb v zariadeniach podmienených odkázanosťou (t.j. zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, denný stacionár, špecializované zariadenie, domov sociálnych služieb, zariadenie podporovaného bývania a rehabilitačné stredisko) z rozpočtovej kapitoly MPSVaR SR je iba jedným zo zdrojov financovania sociálnych služieb. Spôsoby a možnosti financovania sociálnych služieb poskytovaných neverejným poskytovateľom sú podrobne uvedené v § 71 ods. 3 zákona. Sociálne služby poskytované neverejným poskytovateľom môžu byť o.i. financované z finančného príspevku na prevádzku za podmienok ustanovených týmto zákonom a z úhrad za poskytované sociálne služby, ktorú na základe uzatvorenej zmluvy uhrádza občan, ktorému je služba poskytovaná.

Povinnosť poskytnúť finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby je úzko spätá s povinnosťou posudzovať odkázanosť na sociálnu službu: samosprávny orgán, ktorý zabezpečuje posudzovanie odkázanosti občana na konkrétny druh služby, je povinný poskytnúť poskytovateľovi aj finančný príspevok na prevádzku. Posudzovanie odkázanosti na jednotlivé sociálne služby je rozdelená medzi miestnu samosprávu (t.j. obce a mestá) a medzi regionálnu samosprávu (t.j. vyššie územné celky). V súlade s uvedeným je v zmysle § 75 ods. 1 **obec povinná poskytnúť finančný príspevok na prevádzku neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby**, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnutia zisku, ak o poskytovanie služby požiadala a ide o sociálne služby, medzi ktoré patrí aj denný stacionár.

Po schválení novely zákona odznela v médiách informácia o možnosti poskytnúť finančný príspevok na prevádzku denných stacionárov z rozpočtu jednotlivých vyšších územných celkov v prípade, že finančný príspevok na prevádzku neposkytne obec. Podobná informácia odznela aj na školeniach, ktoré boli organizované vzdelávacími inštitúciami k novele zákona.

Napriek prezentovaným informáciám je potrebné uviesť, že poskytnutie finančného príspevku na prevádzku sociálnych služieb v pôsobnosti obce (t.j. denných stacionárov, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a pod.) z rozpočtu vyšších územných celkov je podmienené žiadosťou vyššieho územného celku o poskytovanie tejto služby: § 75 ods. 8: „VÚC môže poskytnúť finančný príspevok na prevádzku..... ak o poskytovanie tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa požiadal.....“. Definícia požiadavky znamená, že si VÚC službu u neverejného poskytovateľa objednal. Z dôvodu, že VÚC odkázanosť občanov na službu v denných stacionároch neposudzuje, nemôže ani požiadať o jej poskytovanie neverejného poskytovateľa. Zároveň je potrebné uviesť, že v denných stacionároch sa už služba poskytuje, t.z. bola už v minulosti objednaná obcou. Nie je tak možné naplniť podmienku financovania sociálnej služby z úrovne VÚC.

Košický samosprávny kraj (ďalej iba „KSK“) si však uvedomuje svoju zodpovednosť a kompetencie v oblasti zabezpečenia a financovania sociálnej služby pre občanov, ktorí sú v dôsledku nepriaznivého zdravotného stavu odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby. Z tohto dôvodu KSK odporúča prevádzkovateľom denných stacionárov, ktorí poskytujú sociálne služby pre občanov so stupňom odkázanosti V – VI a ide o občanov s ťažkým zdravotným postihnutím (napr. mentálne, zmyslové, telesné postihnutie alebo ide o také ochorenia ako je demencia, Alzheimerova alebo Parkinsonová choroba, pervazívna vývinová porucha a pod.), zmeniť druh poskytovanej sociálnej služby na domov sociálnych služieb alebo špecializované zariadenie – ambulantná forma. Zmena druhu sociálnej služby by pre poskytovateľa znamenala novú registráciu a opätovné posúdenie odkázanosti občanov na túto novú službu. Po vykonaní týchto zmien by financovanie služby (t.z. poskytnutie finančného príspevku pri odkázanosti a finančného príspevku na prevádzku) zabezpečil v plnom rozsahu KSK ako svoju originálnu kompetenciu.

KSK zároveň odporúča prehodnotiť u poskytovateľov sociálnych služieb v denných stacionároch registrovanú kapacitu a prispôsobiť ju reálnej potrebe v mieste pôsobenia s ohľadom na budúcu potrebu zahrnutia poskytovaných služieb do komunitných plánov obcí ako podmienky na poskytnutie finančného príspevku z MPSVaR. KSK odporúča prehodnotiť aj výšku úhrady za poskytované sociálne služby v denných stacionároch: v súlade s ustanovením § 72 ods. 1 je prijímateľ sociálnej služby povinný platiť úhradu za poskytovanú sociálnu v sume určenej poskytovateľom podľa výšky svojho príjmu a majetku. Pre ilustráciu uvádzame, že výška úhrady v ambulantných službách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK sa pohybuje na úrovni 60 – 70 €/klient/mesiac.

S pozdravom

Ing. Juraj Ďorko
riaditeľ

Rozdeľovník:

- Denné stacionáre s miestom poskytovania služby v KSK
- Obce, v ktorých sa poskytuje služba